

yavuz korkmaz

sosyobüs durağı

Sosyal Bilgiler-İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük
Ders Notları

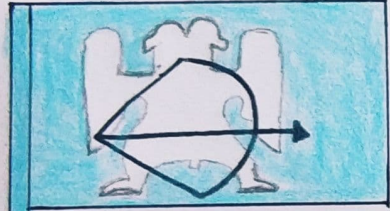
BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ

1

1040-1157

#sosyobüsdürağı

6. Sınıf

SELÇUK BEY

TUĞRUL - ÇAĞRI

Selçuklular'ı kurar
Türk boyu → Kınık

BİZANS
imp.

ANADOLU

KARAHANLILAR

• Rey

• Nişabur

BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ

• Bağdat

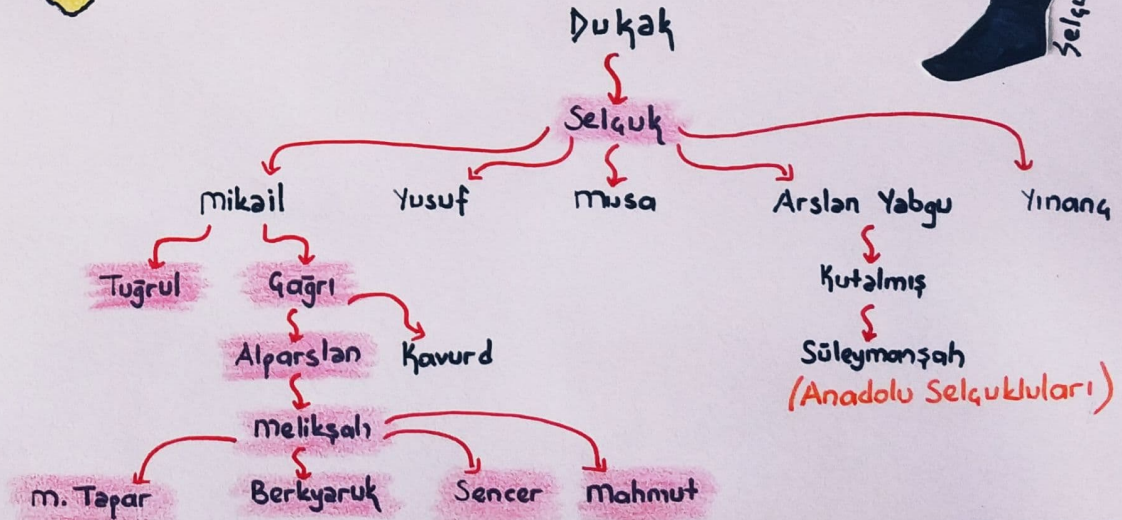
• Kudüs

GAZNELİLER

Büyük Selçuklu Devleti Say Kütüğü

- Ögüz Yabgu Devleti'nden ayrılarak Cend şehrine gelen Selçuk Bey burada İslamiyeti kabul etmiştir.
- Selçuk Bey'in torunları Tuğrul ve Çağrı Bey Horasan'a hakim oldular.
- Tuğrul ve Çağrı Bey döneminde Gaznelilerle karşı kazanılan Dandanakan Savaşı ile Selçuklular resmen kurulmuştur. (1040)

Yavuz KORKMAZ

BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ

#sosyobüsdurağı

6. Sınıf

1040-1157

2

Sosyobüç Bilgi ➤ Selçukluların Anadolu macerası

Çağrı Bey'in 1018 yılında gerçekleştirdiği meşhur seferiyle başlamıştır.

Dandanakan Savaşı

1040

(Tuğrul-Çağrı)
Büyük Selçuklu

Gazneliler

galip

Savaşı Selçuklu Devleti kazandı.

➤ İki Türk devleti arasında yapılan bu savaşın sonra Selçukluların kuruluşu resmileşti.

Bekle bizi Anadolu!

➤ Selçuklular, Anadolu'yu yurt edinmek için Tuğrul Bey ve Çağrı Bey döneminde Anadolu'ya akınlar düzenlemiştir.

Neden Anadolu?

- İklimin elverişli olması
- Su kaynaklarının bol olması
- Türklerin yaşamına uygun olması
- Burada güçlü bir devletin olmaması

Pasinler Savaşı

1048

(Tuğrul-Çağrı)
Büyük Selçuklu

Bizans imp.

galip

Sosyobüç Bilgi ➤

Türkler ile Bizans arasında yapılan ilk savaştır.

➤ Bizans'ın Türk akınlarını durdurmak istemesi nedeniyle yapılan savaşı Büyük Selçuklu kazanmıştır. Böylece Anadolu'ya yapılan akınlar hızlanmıştır.

- Tuğrul Bey, Abbasi halifesini Büveyhoğulları tehlikesinden korumuştur. Bu nedenle Abbasi halifesi Tuğrul Bey'e "Doğunun ve Batının Sultanı" unvanını vermiştir.

- Ayrıca ilk Selçuklu medresesi Tuğrul Bey tarafından Nişabur'da kurulmuştur. (eğitim)

Tuğrul Bey

Yavuz KORKMAZ

BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ

#sosyobüsdurağı

6. Sınıf

3

Malazgirt Savaşı

1071

Yeni Mordumuz Anadolu!

Büyük Selçuklu
(Alparslan)

galip

Bizans İmparatorluğu
(Romen Diogenes)

- ↳ Bizans'ın Türklerin Anadolu'ya yapmış olduğu akınları durdurmak ve Türkleri Anadolu'dan atmak istemesi nedeniyle yapılmıştır.
- ↳ Savaşı Selçuklu Devleti kazanmıştır.
- ↳ Selçuklular, bu savaşta Hilal (Turan) Taktiği uygulamıştır.
- ↳ Bizans ordusunda yer alan Uz ve Pegenek Türkleri'nin Selçuklu ordusuna katılması savaşın kazanılmasında etkili olmuştur.
- ↳ Bizans imparatoru Romen Diogenes esir alınmıştır. ve Alparslan'ın huzuruna getirilmiştir.

Not: Malazgirt Savaşı ile Anadolu'nun kapısı Türklere açılmıştır. ★

Sosyobüs Bilgi ➤ Tuğrul Bey ve Çağrı Bey'den sonra Selçukluların başına Çağrı Bey'in oğlu Alparslan (Muhammed) geçmiştir. Alparslan, 1070 yılında Mısır üzerine sefere çıkmıştı. Bu sırada Bizans'tan bir elçi gönderilmişti. Bizans'ın büyük bir ordu ile Erzurum'a ilerlediğini haber alınca Mısır seferinden vazgeçerek geri döndü. Böylece iki ordu Malazgirt'te karşı karşıya geldi...

Sosyobüs Bilgi ➤ Şultan Alparslan, mecbur kalmadıkça savaşa girmek istemiyordu. Selçuklu ordusu sayıca düşmandan çok azdı ve çok sayıda insan kaybı olacağı nedeniyle böyle bir sorumluluk almak istemiyordu. Bu nedenle Bizans'a elçi gönderdi. Bizans imp. Diogenes elçiye: "Atlarımızı İsfahan'da sulayıp Hemedan'da kışlayacağız" der. Elçinin cevabı ise şöyledir: "Atlarınız Hemedan'da kışlayabilir; fakat sizin nerede kışlayacağınızı bilmiyorum!!!"

Şultan Alparslan

26 Ağustos 1071 Cuma
Malazgirt Ovası'ndan bir ses yükseliyor...

Ey Askerlerim!!!

Bugün burada emir veren bir Sultan yok! Emir alan bir asker de yok! Bugün ben de sizlerden biriyim, sizler gibi savaşan bir gaziyim...

Ya muzaffer olur gayeme ulaşırım; ya da şehit olur cennete giderim...

Eğer şehit olursam, bu beyaz elbisem kefenim olsun. O zaman ruhum göklere çıkacaktır.

Ey Allahım! Niyetim hâlistir bana yardım et, sözlerimde hilâf versa beni kahret!!!

Yavuz KORKMAZ

BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ

4

#sosyobüsduracı

6. Sınıf

- Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'nun kapıları Türklere açıldı ve Anadolu'ya Türkler yerleşmeye başladı.
- Anadolu'ya yerleşen Türkler, Anadolu'da İslamiyeti yaymaya başladı.
- Alparslan, Malazgirt Zaferi'nin ardından kısa bir süre sonra vefat etti ve yerine oğlu Melikşah geçmiştir.

Melikşah Dönemi

- ↳ Melikşah, Selçukluların en parlak dönemidir.
- ↳ Bu dönemde fetihler devam etmiş ve sınırlar genişlemiştir.
- ↳ Sınırlar, Kızıldeniz'den Çin'e kadar uzanmıştır.
- ↳ Melikşah'ın ölümünden sonra yerine oğlu Berkyaruk geçmiştir.

Not: Selçuklular, 1141 yılında Karahitaylılar Devleti ile yaptığı Katvan Savaşı'nı kaybetmiş ve yıkılma sürecine girmiştir.

Sosyobüs Bilgi

Melikşah, Diyarbakır Ulu Camii'yi onartmış ve eklentiler yaptırmıştır. (kubbe)

Nizamülmülk ve Nizamiye Medreseleri

- ↳ Nizamülmülk, Alparslan ve Melikşah'a vezirlik yapan önemli bir devlet adamıdır. Horasan'da Tus şehrinde doğmuştur.
- ↳ Nizamiye Medreseleri'ni kurmuştur.

Nizamiye Medreseleri

- ↳ Yapımına Alparslan döneminde başlanmış, Melikşah döneminde tamamlanmıştır.
- ↳ Devlete zeki ve kabiliyetli insan yetiştirmek ve halkı aydınlatmak için kurulmuştur.
- ↳ En önemli olanı Bağdat'taki Nizamiye Medresesi'dir. (6000 cilt kitap)
- ↳ Eğitim alan çocuklara burs verilirdi.

Siyasetname

- ↳ Nizamülmülk tarafından yazılmış ve devlet adamlarına öğüt vermek için yazılmıştır.

Yavuz KORKMAZ